

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

8	0	4	3
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	2
---	---	---	---

B.Ed. (Gen.) 2nd Semester

1059

PEDAGOGY OF COMPUTER SCIENCE (In all Mediums)

(Same for USOL Candidates of 2nd Semester)

Paper-2.1/2.2, Opt. (iii)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 40

Note :—(1) Attempt ONE question each from Units I, II, III & IV. Each question carries 8 marks.

(2) Unit V is compulsory. Each question carries 2 marks.

UNIT—I

1. What is Computer Network ? Explain with examples various types of Computer Networks.

2. What is Internet ? Discuss its merits and demerits in education.

UNIT—II

3. What is the role of textbook in teaching computer science ? Explain the characteristics and criteria for evaluation of Computer Science Textbook.

4. What do you mean by Computer Laboratory ? Discuss the essential features and infrastructure for setting up a Computer Lab.

UNIT—III

5. Discuss the objectives, organization and importance of Computer Science quiz and exhibition in Computer Education.

6. Define Teacher. Discuss the qualities and qualification of a Computer Teacher.

UNIT—IV

7. What is E-Learning ? Discuss the characteristics and various types of learning.
8. Prepare a blue print of a question paper based on ICT for class 10th.

UNIT—V

9. Write short notes on the following :
 - (i) Search Engines
 - (ii) Computer Science Club
 - (iii) Professional Growth of a Teacher
 - (iv) Role of Computer in Evaluation.

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :-
- (1) यूनिट I, II, III, तथा IV प्रत्येक में से एक प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 8 अंक हैं।
 - (2) यूनिट V अनिवार्य है। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं।

यूनिट—I

1. कंप्यूटर नेटवर्क क्या है ? विभिन्न प्रकार के कंप्यूटर नेटवर्कों की उदाहरणों के साथ व्याख्या करें।
2. इंटरनेट क्या है ? शिक्षा में इसके गुणों और अवगुणों पर चर्चा करें।

यूनिट—II

3. कंप्यूटर विज्ञान पढ़ाने में पाठ्यपुस्तक की क्या भूमिका है ? कंप्यूटर विज्ञान पाठ्यपुस्तक के मूल्यांकन के लिए विशेषताओं और मानदंडों की व्याख्या करें।
4. कंप्यूटर प्रयोगशाला से आपका क्या अभिप्राय है ? कंप्यूटर लैब स्थापित करने के लिए आवश्यक लक्षणों और बुनियादी सुविधाओं पर चर्चा करें।

UNIT—IV

7. What is E-Learning ? Discuss the characteristics and various types of learning.
8. Prepare a blue print of a question paper based on ICT for class 10th.

UNIT—V

9. Write short notes on the following :
 - (i) Search Engines
 - (ii) Computer Science Club
 - (iii) Professional Growth of a Teacher
 - (iv) Role of Computer in Evaluation.

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :- (1) यूनिट I, II, III, तथा IV प्रत्येक में से एक प्रश्न करें।
प्रत्येक प्रश्न के 8 अंक हैं।
- (2) यूनिट V अनिवार्य है। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं।

यूनिट—I

1. कंप्यूटर नेटवर्क क्या है ? विभिन्न प्रकार के कंप्यूटर नेटवर्कों की उदाहरणों के साथ व्याख्या करें।
2. इंटरनेट क्या है ? शिक्षा में इसके गुणों और अवगुणों पर चर्चा करें।

यूनिट—II

3. कंप्यूटर विज्ञान पढ़ाने में पाठ्यपुस्तक की क्या भूमिका है ? कंप्यूटर विज्ञान पाठ्यपुस्तक के मूल्यांकन के लिए विशेषताओं और मानदंडों की व्याख्या करें।
4. कंप्यूटर प्रयोगशाला से आपका क्या अभिप्राय है ? कंप्यूटर लैब स्थापित करने के लिए आवश्यक लक्षणों और बुनियादी सुविधाओं पर चर्चा करें।

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਕੰਪਿਊਟਰ शिक्षा में कम्प्यूटर साइंस क्विज और प्रदर्शनी के उद्देश्यों, संगठन और महत्व पर चर्चा करें।
6. शिक्षक को परिभाषित करें। कंਪ्यूਟਰ शिक्षक के गुणों और योग्यता पर चर्चा करें।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ई-लर्निंग क्या है ? सीखने की विशेषताओं और विभिन्न प्रकारों पर चर्चा करें।
8. कक्षा 10वीं के लिए आई. सी. टी. पर आधारित प्रश्नपत्र का ब्लू प्रिंट तैयार करें।

ਯੂਨਿਟ-V

9. निम्नलिखित पर संक्षिप्त नोट लिखो :-
 - (i) खोज इंजन
 - (ii) कंਪ्यूਟਰ साइंस क्लब
 - (iii) शिक्षक का व्यावसायिक विकास
 - (iv) मूल्यांकन में कंਪ्यूਟਰ की भूमिका.

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

- ਨੋਟ :- (1) ਯੂਨਿਟ I, II, III, ਅਤੇ IV ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 8 ਅੰਕ ਹਨ।
- (2) ਯੂਨਿਟ V ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੈਟਵਰਕ ਕੀ ਹੈ ? ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੈਟਵਰਕਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕੀ ਹੈ ? ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਸਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ? ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੈਬ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਕਵਿਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ, ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਈ-ਲਰਨਿੰਗ ਕੀ ਹੈ ? ਸਿੱਖਣ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. 10 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਲਈ ਆਈ. ਸੀ. ਟੀ. ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੇਪਰ ਦਾ ਇੱਕ ਬਲੂ ਪਰਿੰਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-V

9. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਤੇ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 - (i) ਖੋਜ ਇੰਜਣ
 - (ii) ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਕਲੱਬ
 - (iii) ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਵਿਵਸਾਇਕ ਵਿਕਾਸ
 - (iv) ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

8	0	3	6
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	2
---	---	---	---

B.Ed. (Gen) 2nd Semester
1048

PEDAGOGY OF COMPUTER SCIENCE (In all Mediums)

(Same for USOL Candidates of 2nd Sem)

Paper—P 2.1/2.2 Opt. (III)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 40

Note :— (1) Attempt one question each from Units I, II, III & IV
Each question carries 8 marks.

(2) Unit V is compulsory. Each question carries 2 marks

UNIT—I

1. What are Search Engines ? Explain difference between Search Engines and Web Browser. Explain the uses of Search Engines in teaching of computers.
2. What is Networking ? Explain types of networking.

UNIT—II

3. What are text books ? What is the criteria of evaluation for evaluating computer books ?
4. What is importance of Computer Science Laboratory ? What are essential requirements of Computer Science Laboratory ?

UNIT—III

5. What is need and importance of Computer Science Club ? Describe its objectives and activities.

6. Computer Science teacher requires some additional qualities than other subject teachers. Explain.

UNIT—IV

7. What is the difference between Asynchronous and Synchronous Learning ? Explain their advantages and disadvantages.
8. Make a blue print of Q. paper of Computer Science with Marking Scheme of Class VIIIth.

UNIT—V

9. Write short notes on :—
- (a) Blog
 - (b) Computer Science Quiz
 - (c) Email
 - (d) Online testing.

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :— (1) यूनिट I, II, III तथा IV प्रत्येक में से एक प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 8 अंक हैं।
- (2) यूनिट V अनिवार्य है। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं।

यूनिट—I

1. खोज इंजन क्या है ? खोज इंजन और वेब ब्राउज़र के बीच अंतर की व्याख्या करें। कम्प्यूटर के शिक्षण में खोज इंजन के उपयोग की व्याख्या करें।
2. नेटवर्किंग क्या है ? नेटवर्किंग के प्रकारों की व्याख्या करें।

यूनिट—II

3. पाठ्यपुस्तकें क्या हैं ? कम्प्यूटर किताबों का मूल्यांकन करने के लिए मूल्यांकन के मानदंड क्या हैं ?
4. कम्प्यूटर विज्ञान प्रयोगशाला का महत्व क्या है ? कम्प्यूटर विज्ञान प्रयोगशाला की आवश्यक जरूरतें क्या हैं ?

ਯੂਨਿਟ—III

5. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਕਲਬ ਦੀ ਆਵਸ਼ਯਕਤਾ ਔਰ ਮਹੱਤਵ ਕਯਾ ਹੈ ? ਇਸਕੇ ਉਦੇਸ਼ਯੋਂ ਔਰ ਗਤਿਵਿਧਿਯੋਂ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰੋਂ।
6. ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਜ਼ਨ ਸ਼ਿਕਸਕ ਕੋ ਅਨਯ ਵਿਸਯ ਕੇ ਸ਼ਿਕਸਕੋਂ ਕੀ ਤੁਲਨਾ ਮੇਂ ਕੁਛ ਅਤਿਰਿਕਤ ਗੁਣੋਂ ਕੀ ਆਵਸ਼ਯਕਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ। ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋਂ।

ਯੂਨਿਟ—IV

7. ਅਤੁਲਯਕਾਲਿਕ ਤਯਾ ਤੁਲਯਕਾਲਿਕ ਲਰਨਿੰਗ ਕੇ ਬੀਚ ਕਯਾ ਅੰਤਰ ਹੈ ? ਇਨਕੇ ਲਾਭੋਂ ਔਰ ਨੁਕਸਾਨੋਂ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋਂ।
8. ਕਸ਼ਾ ਆਠਵੀਂ ਕੀ ਮਾਰਕਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਕੇ ਸਾਥ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਪਤ੍ਰ ਕਾ ਬਲੂ ਪ੍ਰਿੰਟ ਬਨਾਓਂ।

ਯੂਨਿਟ—V

9. ਨਿਮਨ ਪਰ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋਂ :—
 - (ਕ) ਬਲੌਗ
 - (ਖ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਤ੍ਤਰੀ
 - (ਗ) ਈਮੇਲ
 - (ਘ) ਆੱਨਲਾਇਨ ਪਰੀਖਣ।

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

- ਨੋਟ :— (1) ਯੂਨਿਟ I, II, III ਅਤੇ IV ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 8 ਅੰਕ ਹਨ।
- (2) ਯੂਨਿਟ V ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ—I

1. ਖੋਜ ਇੰਜਣ ਕੀ ਹਨ? ਸਰਚ ਇੰਜਣ ਅਤੇ ਵੈੱਬ ਬਰਾਊਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਇੰਜਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ
2. ਨੈੱਟਵਰਕਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਨੈੱਟਵਰਕਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—II

3. ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਕੀ ਹਨ ? ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹੈ ?
4. ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ? ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਕੀ ਹਨ ?

ਯੂਨਿਟ—III

5. ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਕਲੱਬ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
6. ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—IV

7. ਅਸਿੰਕਰੋਨਸ ਅਤੇ ਸਿੰਕਰੋਨਸ ਲਾਜਿਕ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਕਲਾਸ VIII ਦੀ ਮਾਰਕਿੰਗ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬਨ ਪੱਤਰ ਦਾ ਬਲਯੂ ਪਿੰਟ ਬਣਾਉ।

ਯੂਨਿਟ—V

9. ਨਿਮਨ ਉੱਪਰ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :—
 - (ੳ) ਬਲੋਗ
 - (ਅ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਕੁਇਜ਼
 - (ੲ) ਈਮੇਲ
 - (ਸ) ਐਨਲਾਈਨ ਟੈਸਟਿੰਗ।